

Inspectie voor de Gezondheidszorg
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Verklarende woordenlijst

bij toetsingskader voor instellingen waar mensen verblijven die niet thuis kunnen wonen

Utrecht, maart 2017

Begrip	Verklaring
Behandeling	Handelingen en interventies van medische, gedragswetenschappelijke of paramedische aard, gericht op herstel of voorkoming van verergering van een aandoening of van problemen in verband met de aandoening. (bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)
Cliënt(en)	Een natuurlijke persoon die zorg vraagt of aan wie zorg wordt verleend. (bron: Wkkgz)
Cultuur	Geheel van veronderstellingen, opvattingen, waarden, normen en de materiële uitdrukking ervan die in de samenleving of in een groep gedeeld en overgeleverd worden. (bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)
Open cultuur	Positieve organisatiecultuur. Organisationscultuur is de gemeenschappelijke verzameling van normen, waarden en gedragsuitingen die gedeeld worden door de leden van de organisatie. In een open organisatiecultuur is ruimte om moeilijke onderwerpen (zoals gemaakte fouten of bijna-incidenten) te bespreken met andere medewerkers of leidinggevenden. (bron: http://www.encyclo.nl/begrip/organisatiecultuur)
Disciplines/vakgebied	Beroepsmatige toegepaste kennis en vaardigheden waar mensen zich in kunnen specialiseren. (bron: Wikipedia)
Expertise/kennis	Geheel van competenties, vaardigheden, ervaringen, theorieën, normen en waarden waarmee informatie wordt omgezet tot handelen in beroepspraktijk en samenleving (bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)
Handreikingen	Publicaties, meestal ter ondersteuning bij de uitvoering van overheidsbeleid, waarin het proces stapsgewijs wordt beschreven en voorzien van een toelichting (bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)

Begrip	Verklaring
Incident	<p>1. in het algemeen: onvoorziene gebeurtenissen, vaak leidend tot vervelende, gevaarlijke of schadelijke situaties</p> <p>2. in de gezondheidszorg: onbedoelde gebeurtenissen tijdens het zorgproces die tot schade aan de patiënt hebben geleid, hadden kunnen leiden of (nog) zouden kunnen gaan leiden.</p> <p>(bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)</p>
Informeel netwerk	<p>Ook genoemd sociale netwerken (het opbouwen van) relaties met mensen in de naasten omgeving, zoals de eigen familie of partner, buren, vrienden of vrijwilligers waarmee een sociale relatie bestaat. Ook sociale contacten via sociaal netwerksites als bijvoorbeeld facebook behoren tot het sociale netwerk van iemand.</p> <p>(bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)</p>
Interventie	<p>Geheel van activiteiten waarmee IGZ voor en met cliënten(groepen) problemen voorkomen of oplossen om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van zorg. Alternatief label voor maatregel. Het inzetten van een maatregel bij een onder toezicht staande, waarbij de zwaarte van de maatregel afhangt van de geconstateerde risico's en mate van onverantwoorde zorg.</p> <p>(bron: Taxonomie IGZ 2016)</p>
Kwaliteit van bestaan, kwaliteit van leven	<p>De door mensen zelf ervaren kwaliteit van hun leven die wordt bepaald door fysieke, psychische en sociale factoren, zoals door persoonlijke kenmerken, de kwaliteit van relaties, geestelijk evenwicht, de vervulling van levensdoelen, de mate van aanpassing aan de ontstane situatie in geval van ziekte, beperking of ouderdom, en maatschappelijke participatie.</p> <p>(bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)</p>
Kwaliteitskader	<p>Een kader waarin is aangegeven wat verstaan mag worden onder goede, persoonsgerichte en veilige zorg. Dit kader is vastgesteld door de verschillende organisaties binnen een sector.</p>

Begrip	Verklaring
Kwaliteit van zorg, goede zorg	<p>Zorg van goede kwaliteit en van goed niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht is, tijdig wordt verleend, en is afgestemd op de reële behoefte van de cliënt, b. waarbij zorgverleners handelen in overeenstemming met de op hen rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de professionele standaard, waaronder de overeenkomstig artikel 66b van de Zorgverzekeringswet in het openbaar register opgenomen voor hen geldende professionele standaard, en c. waarbij de rechten van de cliënt zorgvuldig in acht worden genomen en de cliënt ook overigens met respect wordt behandeld. <p>(bron: Wkkgz)</p>
Locatie	<p>Door een instelling afgebakend terrein wat zij als locatie bestempelen. Instelling definieert wat zij als locatie zien. Op een locatie kunnen meerdere teams van zorgverleners werkzaam zijn. Een locatie kan uit meerdere afdelingen bestaan.</p> <p>(bron: http://www.encyclo.nl/begrip/locatie)</p>
Multidisciplinaire samenwerking	<p>Beroepsmatige samenwerking van mensen uit verschillende disciplines of vakgebieden, waarbij ieder zijn eigen expertise inbrengt. Verschillende disciplines werken samen bij het stellen van de diagnose, het opstellen van het zorg- of behandelplan en de evaluatie daarvan. Teamleden volgen hun eigen diagnostische procedures, maar stemmen deze wel goed op elkaar af.</p> <p>(Bron: Kennisplein Zorgverbeter.nl)</p>
Ondersteuning/begeleiding	<p>Het geven van een vorm van ondersteuning aan mensen of organisaties op welk terrein dan ook. Activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van iemand zodat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven en activiteiten waarmee iemand wordt ondersteund bij het uitvoeren van algemene dagelijkse levensverrichtingen en bij het aanbrengen en behouden van structuur in en regie over het persoonlijk leven.</p> <p>(bron: Wlz)</p>

Begrip	Verklaring
Plan-Do-Check-Act cyclus (PDCA-cyclus)	<p>Methode om veranderingen door te voeren door een plan van aanpak te maken voor het invoeren van de verandering (plan), de implementatie van de verandering te testen (do), te evalueren of de ingevoerde verandering ook daadwerkelijk leidt tot een verbetering (check) en zo nodig de verandering bij te stellen (act).</p> <p>(bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)</p>
Persoonsgerichte zorg	<p>Zorg waarbij de persoon met zijn/haar mogelijkheden centraal staat en niet zijn ziekte en/of beperkingen. Dit vraagt om een integrale aanpak.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorg wordt geboden aan individuen die volwaardige leden zijn van de samenleving. We beschouwen hen als personen die beschikken over alle burgerrechten en we bannen discriminerende praktijken tegen hen uit. - individuele zorgplannen zijn afgestemd op de zich ontwikkelende behoeften van deze personen die zorg nodig hebben. - Begrip voor het perspectief van de personen met hun zorgbehoefte. Welke betekenis geeft deze persoon aan zijn of haar situatie? Welke signalen kunnen wij hierover opvangen? - De ondersteuning helpt personen met een zorgbehoefte een leven te leiden waarin ze relatief welbevinden kunnen ervaren.
Professionele standaarden	<p>De beste manier van handelen in een specifieke situatie met inachtneming van recente inzichten en resultaten uit wetenschappelijk onderzoek, zoals neergelegd in richtlijnen en protocollen van de beroepsgroep, dan wel het handelen zoals van een gemiddeld ervaren en bekwame beroepsgenoot in gelijke omstandigheden mag worden verwacht.</p> <p>(bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)</p>
Professionele zorg	<p>Alle zorg die beroepsmatig wordt verleend.</p> <p>(bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)</p>
Protocollen	<p>Vastgestelde voorschriften en regels die aangeven welke handelingen en procedures in welke volgorde en onder welke omstandigheden verricht worden.</p> <p>(bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)</p>

Begrip	Verklaring
Regie	Vermogen van iemand om zelfstandig te bepalen hoe zijn leven op verschillende levensgebieden zoals wonen, werken, sociale contacten eruit moet zien. Ook de mogelijkheid om iemand zo veel mogelijk regie te laten houden over zijn leven wanneer hij zorg en of begeleiding nodig heeft. (Bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)
Richtlijnen	Aanbevelingen, adviezen en handelingsinstructies ter ondersteuning van de besluitvorming van beroepskrachten, berustend op de resultaten van (wetenschappelijk) onderzoek en met daarop gebaseerde discussie en aansluitende meningsvorming, gericht op het omschrijven van doeltreffend en doelmatig handelen. (bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)
Teams	Groep samenwerkende mensen, vaak uit verschillende disciplines, die samen een probleem (situatie) benaderen om vanuit eigen achtergrond tot een oplossing te komen. (bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)
Veilige zorg	Vermijden van schade bij interventies die bedoeld zijn voor het bevorderen van de gezondheid. (bron: Taxonomie IGZ 2016)
Veldnormen	Door het veld opgestelde normen. (bron: Taxonomie IGZ 2016)
Verpleging	Handelingen, gericht op herstel of voorkoming van verergering van de aandoening, beperking of handicap. (bron: Wlz)
Vertegenwoordiger, wettelijk vertegenwoordiger	Een wilsonbekwame cliënt heeft een (wettelijk) vertegenwoordiger die de beslissingen neemt op het gebied waarop de cliënt wilsonbekwaam is. De vertegenwoordiger moet hierbij wel de cliënt zo veel mogelijk betrekken. Ook de arts moet de cliënt zo veel mogelijk blijven betrekken bij het nemen van beslissingen. (Bron: Bopz, WGBO)

Begrip	Verklaring
Vrijwilliger	<p>Mensen die als vrijwilliger werkzaam zijn in de zorg, vanuit of in een zorgorganisatie of, na bemiddeling door bijvoorbeeld een steunpunt mantelzorg, buiten de context van een zorginstelling bij iemand thuis.</p> <p>(bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)</p>
Welbevinden	<p>Eigen gevoel van (psychische) gezondheid; het gaat om wat iemand belangrijk vindt en hoe tevreden hij hiermee is.</p> <p>(bron: Thesaurus Zorg en Welzijn 2016)</p>
Langdurige zorg	<p>Zorg voor mensen met een beperking, chronisch zieken en ouderen die langere tijd professionele behandeling, zorg en/of begeleiding nodig hebben in hun dagelijks leven en waarbij de nadruk niet ligt op behandeling en herstel.</p> <p>(bron: Wlz)</p>
Zorgaanbieder	<p>Een instelling, organisatie dan wel een solistisch werkende zorgverlener die zorg aan cliënten verleent.</p> <p>(bron: Wkkgz)</p>
Zorgverlener	<p>Een natuurlijke persoon die beroepsmatig zorg verleent.</p> <p>(bron: Wkkgz)</p>